

ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΚΡΟΑΣΗ

Μάθημα 1°

Η Ελληνική δημοτική μουσική

Σκέφτηκες ποτέ τι μουσική άκουγε άραγε ένας Έλληνας πριν από 100 ή 200 χρόνια; Μερικά από τα τραγούδια που τραγουδάς εσύ σήμερα υπάρχουν από πολύ παλιά και μεταφέρθηκαν από γενιά σε γενιά ως εμάς. Πολλά από τα τραγούδια αυτά δεν καταγράφηκαν την εποχή της δημιουργίας τους και ο δημιουργός τους μας είναι άγνωστος. Στο πέρασμα των χρόνων αυτοί που τραγούδησαν τα τραγούδια αυτά έκαναν μικρές αλλαγές στα λόγια και στη μουσική. Έτσι, θα μπορούσε να πει κανείς ότι ο δημιουργός αυτών των τραγουδιών δεν ήταν ένα άτομο αλλά ένας ολόκληρος λαός.

Πολλά από τα παραδοσιακά μας τραγούδια ονομάζονται δημοτικά από τη λέξη "δήμος", που σημαίνει "λαός", και είναι μέρος της ελληνικής μουσικής παράδοσης. Η ελληνική παραδοσιακή μουσική έχει ρίζες στη μουσική της αρχαίας Ελλάδας, η οποία επηρέασε σημαντικά τη Βυζαντινή εκκλησιαστική μουσική και τη λαϊκή μουσική γειτονικών μας λαών στην Ανατολή. Σύμφωνα με απόψεις πολλών ερευνητών, η αρχαία ελληνική μουσική μεταφέρθηκε στις χώρες της Ασίας με τις κατακτήσεις και το εκπολιτιστικό έργο του Μεγάλου Αλεξάνδρου και επηρέασε καθοριστικά τη μουσική αυτών των λαών. Οι Βυζαντινοί, επίσης, στηρίχτηκαν πάνω στο οικοδόμημα της αρχαίας ελληνικής μουσικής και δημιούργησαν τη μουσική της Ορθόδοξης Ελληνικής Εκκλησίας, η οποία διατήρησε πολύ έντονα αρκετά από τα στοιχεία αυτής της παράδοσης.

Το τραγούδι "Θαλασσάκι" είναι ελληνικό δημοτικό τραγούδι. Το "Θαλασσάκι" είναι γραμμένο στο χαρακτηριστικό ρυθμό 7/8 του παραδοσιακού μας καλαματια-

νού χορού. Άκουσε το τραγούδι αυτό είτε από κασέτα/CD είτε από το διδάσκοντα. Αν ξέρεις να χορεύεις τον καλαματιανό, μπορείς να τον χορέψεις, ενώ ακούς ή τραγουδάς το "Θαλασσάκι".

ΘΑΛΑΣΣΑΚΙ

Μι- Λα- Μι- Λα- Μι- Σολ+

Θά - λα - σα θά-λα-σα τους θα - λα - σι - νούς θα-λα-

5 Μι- Λα- Μι- Μι- Λα- Μι-

σά - κι μου μην τους θα - λα - σο - δέρ - νεις θα - λα - σό - νου - μαι για σέ - να

10 Ρε+ Μι- Μι- Μι-

ξη - με - ρώ - νου - μαι μαι θά-λα-σα κί'αρ - μυ - ρό νε -

14 Μι- Μι- Ρε+ Μι-

ρό να σε ξε - χά - σω δεν μπο - ρώ

Τα δημοτικά μας τραγούδια διακρίνονται σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με το περιεχόμενό τους. Έτσι, έχουμε τα ιστορικά δημοτικά τραγούδια, τα οποία εξιστορούν ιστορικά γεγονότα, τα κλέφτικα που τραγουδούν το βίο, τις περιπέτειες και τα κατορθώματα των αρματωλών και των κλεφτών και τα ακριτικά, που είναι σειρά από μυθικά και ιστορικά τραγούδια που αφηγούνται τα κατορθώματα Ελλήνων ηρώων, όπως του Διγενή Ακρίτα ενάντια στο μουσουλμανικό κόσμο και τον οθωμανικό ζυγό. Επίσης, έχουμε τραγούδια της αγάπης, του γάμου, της ξενιτιάς, νανουρι-

σματα, κάλαντα, μοιρολόγια, τραγούδια του κάτω κόσμου και του χάρου, σατιρικά τραγούδια, τραγούδια για τις εποχές του έτους, καθώς και διηγηματικά τραγούδια ή παραλογές, που αφηγούνται υποθέσεις φανταστικές ή διηγούνται σαν παραμύθι δραματικές περιπέτειες της ζωής και αληθινά γεγονότα.

Άκουσε το τραγούδι "Τζιβαέρι". Το "Τζιβαέρι" είναι τραγούδι της ξενιτιάς. Στις αρχές και τα μέσα του 20ου αιώνα πολλοί Έλληνες έφευγαν, ιδιαίτερα από τα νησιά, στο εξωτερικό, για να αναζητήσουν μια καλύτερη τύχη. Ο καημός της ξενιτιάς, η νοσταλγία της πατρίδας και ο πόνος της οικογένειας για τον ξενιτεμένο αποτυπώθηκαν σε πολλά δημοτικά μας τραγούδια.

Παρακάτω μπορείς να διαβάσεις αποσπάσματα από δημοτικά τραγούδια.

"Σε περιβόλι μπαίνω" (Της αγάπης)

Σε περιβόλι μπαίνω με ρόδα με τριαντάφυλλα
Να κόψω ρόδο της μηλιάς, κυδώνι της αγάπης
Να κόψω κι ένα ληόφυλλο να γράψω τ' όνομά της.

"Οι Κολοκοτρωναίοι" (κλέφτικο)

Τίποτα δεν εζήλεψα μεσ' τον απάνω κόσμο
Παρά το κλέφτικο σπαθί, το κλέφτικο ντουφέκι.
Λάμπουν τα χιόνια στα βουνά και τα νερά στους κάμπους
Λάμπουν και τα χρυσά σπαθιά των Κολοκοτρωναίων.

"Έλα, ύπνε μου" (Νανούρισμα της Χίου)

Έλα, ύπνε μου, πάρε το κι άμε το στους μπαξέδες
Και γέμισε τους κόρφους του ρόδα και μενεξέδες,
Τα ρόδα να' ν' της μάνας του, τα μήλα του κυρού του
Και τα χρυσά γαρούφαλα να είναι του νονού του.

Άκουσε τώρα τα παρακάτω δημοτικά τραγούδια και δικαιολόγησε γιατί ανήκουν με βάση το περιεχόμενό τους στην κατηγορία που αναφέρεται στην παρένθεση.

- α) Μια γριά μπαμπούρια (σατιρικό)
- β) Της Άρτας το γιοφύρι (παραλογή)
- γ) Σαμιώτισσα (της αγάπης)
- δ) Τα κλεφτόπουλα (κλέφτικο)
- ε) Άστραψεν η ανατολή (νανούρισμα)
- στ) Του νεκρού αδερφού (μοιρολόγι)

Φτιάξε έναν κατάλογο από ελληνικά δημοτικά τραγούδια που γνωρίζεις. Σημείωσε σε ποια κατηγορία ανήκουν (της ξενιτιάς, κλέφτικα, της αγάπης, μοιρολόγια, κλπ). Αν έχεις ηχογραφήσεις, μπορείς να τις φέρεις στην τάξη.

Μάθημα 2°

Μουσικά σύνολα

Ένα μουσικό δρώμενο έχει τρεις βασικούς παράγοντες. Τον εκτελεστή, αυτόν δηλαδή που εκτελεί τη μουσική είτε με κάποιο μουσικό όργανο είτε με τη φωνή του, το μουσικό έργο, δηλαδή το κομμάτι το οποίο ο εκτελεστής παίζει ή τραγουδά, και τον ακροατή, αυτόν δηλαδή που ακούει αυτό που παράγει ο εκτελεστής.

Ως προς τον εκτελεστή της μουσικής, υπάρχουν διάφορες πιθανότητες:

Ο εκτελεστής μπορεί να είναι ένας, οπότε μιλάμε για σόλο εκτέλεση.

Σολιστική Εκτέλεση

Οι εκτελεστές μπορεί να είναι περισσότεροι από ένας, οπότε μιλάμε για ομαδική μουσική εκτέλεση ή για μουσικά σύνολα.

Τα μουσικά σύνολα μπορεί να είναι φωνητικά ή οργανικά. Στην πρώτη περίπτωση μιλάμε για φωνητικά σύνολα ή χορωδίες που μπορεί να περιλαμβάνουν ανδρικές ή γυναικείες φωνές ή και τα δύο. Υπάρχουν επίσης και παιδικές χορωδίες, αγοριών, κοριτσιών ή μεικτές.

Τα οργανικά σύνολα διακρίνονται σε κατηγορίες ανάλογα με τον αριθμό και το είδος των μουσικών οργάνων από τα οποία αποτελούνται. Έτσι, μπορούμε να έχουμε α) τη συμφωνική ορχήστρα β) τα σύνολα μουσικής δωματίου γ) τη μπάντα και δ) τα σύνολα παραδοσιακής μουσικής. Υπάρχει βέβαια και μια μεγάλη ποικιλία οργανικών συνόλων ανάλογα με το είδος της μουσικής που παίζουν. Έτσι έχουμε, για παράδειγμα σύνολα ελληνικής λαϊκής μουσικής, τζαζ μουσικής, λάτιν, ροκ, χέβι μέταλ (heavy metal) μουσικής κλπ.

Σύνολο μουσικής δωματίου

Η συμφωνική ορχήστρα αποτελείται από μεγάλο αριθμό οργάνων. Τα όργανα αυτά ανήκουν στις οικογένειες των εγχόρδων (βιολιά, βιόλες, βιολοντσέλα, κοντραμπάσα, άρπες κλπ.), των πνευστών (ξύλινα και χάλκινα πνευστά) και των κρουστών.

Τα σύνολα μουσικής δωματίου, όπως η ορχήστρα μουσικής δωματίου, αποτελούνται από πολύ λιγότερα όργανα. Ανάλογα με τον αριθμό αυτών των οργάνων (2, 3, 4, 5, ή 6 αντίστοιχα), το σύνολο ονομάζεται ντουέτο, τρίο, κουαρτέτο, κουιντέτο, σεξτέτο, κλπ. Η μπάντα αποτελείται μόνο από πνευστά και κρουστά όργανα και συμμετέχει συχνά σε παρελάσεις και εορτασμούς εθνικών επετείων. Τα *εμβλήματα* είναι χαρακτηριστικά κομμάτια που συχνά παίζονται από μπάντες. Υπάρχουν μουσικά έργα που έχουν γραφτεί έτσι, ώστε να περιλαμβάνουν εκτέλεση τόσο από φωνές όσο και από όργανα. Όταν ένας τραγουδιστής ή μία χορωδία τραγουδά χωρίς οργανική συνοδεία, λέμε ότι τραγουδά *a capella*.

Άκουσε τα ηχογραφημένα μουσικά κομμάτια που παρουσιάζει ο διδάσκων. Σημείωσε το είδος των φωνητικών ή οργανικών συνόλων που εκτελούν, κατά τη γνώμη σου, τα κομμάτια αυτά.

1. Allegretto grazioso, από τη Συμφωνία αρ. 8 σε Σολ μείζονα του Antonin Dvorak
2. "Gretchen am Spinnrade", του Franz Schubert.
3. 3ο μέρος από το Κουαρτέτο σε Ρε ελάσσονα, Op. 76, No. 2, του Franz Joseph Haydn.
4. "Μες την καρδιά μου κλείνω την Ελλάδα" (στίχοι - μουσική του Μίκη Θεοδωράκη), από τη χορωδία Τρικάλων σε διεύθυνση Τ. Παπαστεφάνου.

Μάθημα 3°

Η μορφή της μουσικής

Το ανθρώπινο μυαλό αντιλαμβάνεται και κατανοεί καλύτερα και ευκολότερα οτιδήποτε έχει κάποια λογική οργάνωση. Το ίδιο συμβαίνει και στη μουσική. Αν η μουσική δεν είχε οργάνωση, θα ήταν σαν μια ατελείωτη σειρά από ήχους χωρίς νόημα. Μια μουσική χωρίς οργάνωση θα ήταν σε σχέση με τη μουσική, ό,τι είναι μία μάζα από παλιοσίδηρα αυτοκινήτων σε σχέση με ένα καλά συναρμολογημένο και σε καλή κατάσταση αυτοκίνητο. Η οργάνωση αυτή δημιουργεί τη *μορφή*. Όταν μιλάμε για μουσική, ο όρος *μορφή* σημαίνει την οργάνωση της μουσικής. Η έννοια της μορφής υπάρχει σε όλες τις τέχνες. Ένα θεατρικό έργο μπορεί να χωρίζεται σε πράξεις, ένα ποίημα σε στίχους και στροφές, κλπ.

Άκουσε το τραγούδι "Πεντοζάλης". Το τραγούδι αυτό είναι παραδοσιακό της Κρήτης και, όπως δηλώνει και ο τίτλος του, είναι τραγούδι που χορεύεται. Όπως μπορείς να διαπιστώσεις, αν ακούσεις προσεκτικά ή κοιτάξεις την παρτιτούρα, υπάρχει ένα μικρό σύνολο φθόγγων το οποίο επαναλαμβάνεται σταθερά, προσφέροντας ομοιογένεια στο τραγούδι. Στη μουσική, ένα τέτοιο χαρακτηριστικό μικρό σύνολο φθόγγων το οποίο κάνει σταθερά την εμφάνισή του μέσα στη μουσική είτε αυτούσιο είτε παραλλαγμένο, ονομάζεται *μοτίβο*. Το μοτίβο αποτελεί τη μικρότερη δομική μονάδα στη μουσική (με τον ίδιο τρόπο που μία βίδα μπορεί να αποτελεί το μικρότερο δομικό στοιχείο στη συναρμολόγηση ενός αυτοκινήτου).

ΠΕΝΤΟΖΑΛΗΣ

Κρητικός χορός

Ντο+

Με του Μα-γιού τις μυ-ρω-διές τα κόκ-κι-να κε -

δέ - τε πώς χο - ρεύ - ου - νε της Κρή-της τα κο -

Ρε-

Ρε-

ρά - σια Για-ι - - - Με πε - ρη - φά - νι - α - λη - θι - νή σεμ -
χό - ρευ - αν της Κρή-της μας τα

Ντο+

Ρε-

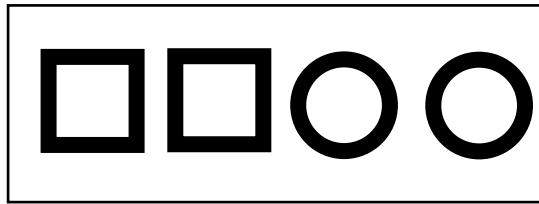
νά και τι - μη - μέ - να πώς

τέ - κνα ταν-τρειω -

μέ - να

Όπως στη γλώσσα, έτσι και στη μουσική εκφράζονται κάποια νοήματα. Ένα σύντομο νόημα στη γλώσσα εκφράζεται με ένα σύνολο από λέξεις. Ομοίως, ένα σύντομο νόημα στη μουσική εκφράζεται με ένα σύνολο μουσικών γεγονότων. Το σύνολο αυτό των μουσικών γεγονότων που έχει μία ορισμένη πληρότητα, δηλαδή έχει νόημα, ονομάζεται *φράση*.

Το τραγούδι "Πεντοζάλης" αποτελείται από 4 φράσεις. Μπορείς να τις αναγνωρίσεις ακουστικά; Μπορείς με το χέρι σου να διαγράψεις στον αέρα την κάθε φράση με κίνηση από αριστερά προς τα δεξιά, σαν τόξο [\cap]. Αν ακούσεις προσεκτικά, θα διαπιστώσεις ότι το τραγούδι αποτελείται από δύο διαφορετικές μελωδικές φράσεις, οι οποίες επαναλαμβάνονται. Έτσι έχουμε τη μία φράση (ας τη συμβολίσουμε \square), η οποία επαναλαμβάνεται, και την άλλη (ας τη συμβολίσουμε \circ), η οποία επίσης επαναλαμβάνεται. Η μορφή του τραγουδιού μπορεί επομένως να συμβολιστεί όπως φαίνεται πιο κάτω.

Εάν χρησιμοποιήσουμε γράμματα του αλφαβήτου, που είναι και ο πιο συνηθισμένος τρόπος συμβολισμού της μορφής στη μουσική, τότε η μορφή της μελωδίας του τραγουδιού συμβολίζεται **$\alpha \alpha \beta \beta$** . Μπορούμε να θεωρήσουμε το **α** και την επανάληψή του ως μία πρόταση **A** και το **β** με την επανάληψή του ως την πρόταση **B** , οπότε η μορφή του τραγουδιού μπορεί να συμβολιστεί **AB** . Το **AB** ως ολοκληρωμένη μουσική ιδέα ονομάζεται *θέμα*.

Η μορφή **AB** ονομάζεται και *διμερής μορφή*. Άλλη διμερής μορφή είναι η **AA'** . Στην περίπτωση αυτή, το **AA'** είναι μια παραλλαγή του **A** , και όχι αντιθετικό προς αυτό μέρος.

Μάθημα 4ο

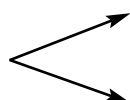
Η μορφή της μουσικής (συνέχεια)

Άκουσε τη Μαζούρκα Αρ. 24 σε Ντο ελάσσονα του συνθέτη Φρεντερίκ Σοπέν. Ο Σοπέν ήταν Πολωνός συνθέτης που έζησε από το 1810 ως το 1849. Τα περισσότερα από τα μουσικά του έργα είναι έργα για πιάνο. Η μαζούρκα ήταν παραδοσιακός λαϊκός πολωνέζικος χορός, που ο Σοπέν "μετέφερε" συχνότατα στα έργα του. Κατά τη διάρκεια της ακρόασης και με τη βοήθεια του διδάσκοντα, παρακολούθησε τον οδηγό ακρόασης που παρατίθεται στη συνέχεια.

Οδηγός ακρόασης
Για το έργο Μαζούρκα Αρ.
24 σε Ντο ελάσσονα του
Φ. Σοπέν

0:00

A

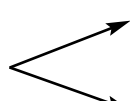

Φράση α

Φράση α1

0:27

B

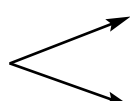

Φράση β

Φράση β1

0:49

A

Φράση α

Φράση α1

1:22 **Τέλος**

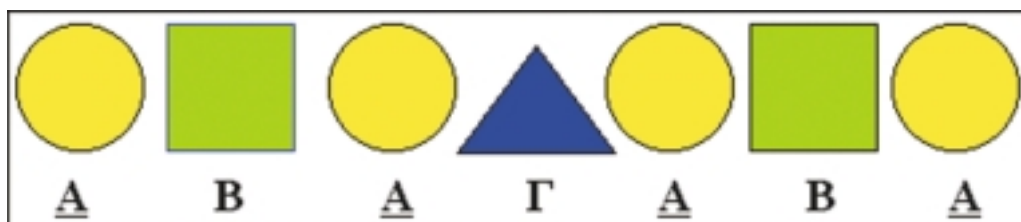
Όπως προφανώς διαπίστωσης, το έργο αυτό αποτελείται από 3 μέρη, εκ των οποίων το 1ο και το 3ο είναι ακριβώς ίδια, ενώ το 2ο είναι διαφορετικό. Η μορφή αυτή ονομάζεται *τριμερής*.

Στην τριμερή μορφή, το 3ο μέρος είναι είτε ακριβής επανάληψη του 1ου είτε παραλλαγμένη επανάληψη αυτού.

Άκουσε τώρα το κομμάτι "Τρομακτικό" ("Furchtenmachen") του Ρόμπερτ Σούμαν. Ο Σούμαν (1810 - 1856) ήταν μεγάλος Γερμανός συνθέτης και παθιασμένος πιανίστας. Το κομμάτι αυτό αποτελεί μέρος μιας μεγαλύτερης μουσικής σύνθεσης που ονομάζεται "Σκηνές από την παιδική ηλικία". Κατά τη διάρκεια της ακρόασης ακολούθησε, με την καθοδήγηση του διδάσκοντα, την παρακάτω συμβολική αναπαράσταση της μορφής του κομματιού.

Το παραπάνω μουσικό κομμάτι χαρακτηρίζεται από τις επαναλήψεις του μέρους Α, οι οποίες χωρίζονται από ενδιάμεσες αντιθέσεις. Η μορφή αυτή ονομάζεται *μορφή ροντό*.

Μάθημα 5°

Περιγραφική μουσική

Όταν ακούμε μουσική, μας δημιουργούνται συχνά συναισθήματα και σκέψεις. Η μουσική έχει τη δύναμη να επηρεάζει την ψυχολογία μας και συχνά να μας δημιουργεί εικόνες. Υπάρχουν έργα τα οποία γράφτηκαν με πρόθεση να δημιουργούν τέτοιους συνειρμούς, και αυτό φαίνεται από τον τίτλο των έργων αυτών. Άκουσε το κομμάτι "Ένα σπουδαίο γεγονός" ("Wichtige Begebenheit"), που ανήκει στο μουσικό έργο του Ρόμπερτ Σούμαν "Σκηνές από την παιδική ηλικία" ("Kinderszenen"). Ο συνθέτης, δίνοντας το συγκεκριμένο τίτλο, είχε την πρόθεση να δηλώσει τι εκφράζει η μουσική του. Σου δημιουργούνται συγκεκριμένες σκέψεις ή συναισθήματα ακούγοντας το κομμάτι αυτό; Ποιο θα μπορούσε να είναι ένα σπουδαίο γεγονός για ένα παιδί;

Η πρόθεση του συνθέτη να δημιουργήσει συγκεκριμένα συναισθήματα, σκέψεις και εικόνες στον ακροατή είναι ολοφάνερη στη λεγόμενη *προγραμματική μουσική*, ένα είδος στο οποίο ανήκουν έργα που περιγράφουν ολόκληρες ιστορίες μέσω της μουσικής. Η προγραμματική μουσική ανήκει στην ευρύτερη κατηγορία της περιγραφικής μουσικής. Το μουσικό κομμάτι "Μακάβριος χορός" ("Danse Macabre") του Σαιντ-Σανς ανήκει σε αυτό το είδος. Άκουσε το κομμάτι αυτό παρακολουθώντας τον οδηγό ακρόασης που παρατίθεται στην επόμενη σελίδα. Μπορείς να διαπιστώσεις πώς καταφέρνει ο συνθέτης να αποδώσει με μουσικούς ήχους την ατμόσφαιρα που δηλώνει ο τίτλος του κομματιού.

Η προγραμματική μουσική όπως και οι τίτλοι κάποιων μουσικών έργων υποδηλώνουν όχι μόνο το συναίσθημα που θέλει να γεννήσει η συγκεκριμένη μουσική και

τη διάθεση με την οποία γράφτηκε από το συνθέτη, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο η μουσική αυτή πρέπει να παιχτεί. Ο χαρακτήρας με τον οποίο πρέπει να παιχτεί το κομμάτι "Ένα σπουδαίο γεγονός" είναι σαφώς διαφορετικός από αυτόν με τον οποίο οι μουσικοί πρέπει να παίξουν το "Μακάβριο χορό".

Οδηγός Ακρόασης

"Danse Macabre" ("Ο Μακάβριος Χορός") του Camille Saint-Saens

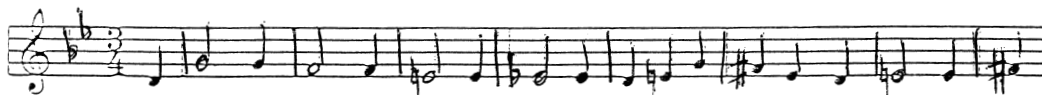
1. Η άρπα αρχίζει τη μουσική, σαν ρολόι που χτυπά την τρομακτική ώρα: Μεσάνυχτα.
2. Ο Θάνατος κουρδίζει το βιολί του.
3. Οι σκελετοί αρχίζουν να χορεύουν.
4. Το θέμα του χορού τους ακούγεται πρώτα από το φλάουτο.

Θέμα 1

5. Το θέμα ακούγεται από τα βιολιά.
6. Ο Θάνατος (σόλο βιολί) παίζει ένα λυρικό θέμα, καθώς ολοένα και περισσότεροι σκελετοί σηκώνονται να χορέψουν μέσα σε αυτό την τρελή γιορτή του μεσονυχτίου.

Θέμα 2

7. Ο χορός γίνεται ολοένα και πιο έντονος καθώς τα δύο θέματα συνδιαλέγονται και συμφαίνονται μέσα στην ορχήστρα.

8. Ύστερα από ένα αποκορύφωμα έντασης, ο ήχος ξαφνικά γίνεται απαλότερος, καθώς τα ξύλινα πνευστά και η άρπα παίζουν το "Dies Irae", έναν λατινικό ύμνο για τους νεκρούς. Ο ρυθμός του ύμνου αυτού έχει μεταβληθεί με την εισαγωγή των παύσεων τετάρτου και την μετακίνηση του τονισμού από την θέση που είχε αρχικά στον ύμνο στην άρση.

Θέμα 3

9. Το τρίτο θέμα παίζεται ξανά από την τρομπέτα και τα βιολιά (pizzicato).

10. Το δεύτερο θέμα ακούγεται από σόλο βιολί και άρπα.

11. Γρήγορα χρωματικά περάσματα ακούγονται από τα βιολιά, συμβολίζοντας τον άνεμο που φυσά μέσα από τις φυλλωσιές των δένδρων.

12. Και τα τρία θέματα τώρα περιπλέκονται ολοένα και πιο επιθετικά, δημιουργώντας έτσι μια κλιμάκωση, που διακόπτεται ξαφνικά από το κράξιμο του κούκου που ακούγεται από το όμποε (δηλώνοντας το ξημέρωμα).

13. Η γιορτή τελειώνει με την χαραυγή της καινούριας μέρας. Ο Θάνατος παίζει τις τελευταίες νότες στο βιολί του, και τα πνεύματα εξατμίζονται στην ατμόσφαιρα.

Μάθημα 6°

Περιγραφική μουσική (συνέχεια)

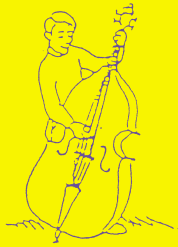
Στην κατηγορία της περιγραφικής μουσικής ανήκει επίσης και η μουσική που γράφεται για θέατρο, για μπαλέτο, όπως και για κινηματογράφο. Ένα κομμάτι περιγραφικής μουσικής αναπτύσσεται έτσι, ώστε να ακολουθεί τα συναισθήματα, τα γεγονότα και τις πράξεις τις οποίες συνοδεύει σε ένα θεατρικό, χορευτικό ή κινηματογραφικό έργο. Προσπάθησε να θυμηθείς αγαπημένες σου κινηματογραφικές ταινίες. Θυμάσαι τη μουσική τους επένδυση, αυτό που ξενόγλωσσα ονομάζεται σάουντρακ (soundtrack);

Μερικές φορές, για τη μουσική επένδυση θεατρικών, χορευτικών ή κινηματογραφικών έργων, χρησιμοποιείται ήδη υπάρχουσα μουσική. Για παράδειγμα, πολλές ταινίες κινουμένων σχεδίων του Ουώλτ Νίσνευ είναι επενδεδυμένες με αποσπάσματα από γνωστά μουσικά έργα της δυτικής ευρωπαϊκής μουσικής.

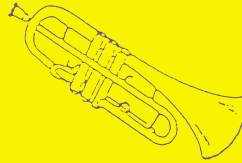
Το μουσικό έργο "Τάδε έφη Ζαρατούστρα" ("Also sprach Zarathustra") γράφτηκε το 1869 από το Ρίτσαρντ Στράους (1864 -1949), ο οποίος ήθελε να αποδώσει μουσικά τις φιλοσοφικές ιδέες ενός γνωστού φιλοσόφου, του Νίτσε, όπως αυτές είχαν αποτυπωθεί στο ομώνυμο βιβλίο του. Η εισαγωγή από το μουσικό αυτό κομμάτι χρησιμοποιήθηκε ως μουσική επένδυση στην κινηματογραφική ταινία "2001: Η Οδύσσεια του Διαστήματος". Άκουσε το εισαγωγικό μέρος παρακολουθώντας τον οδηγό ακρόασης που παρατίθεται στη συνέχεια, συζήτησε με τους συμμαθητές σου για τους πιθανούς λόγους που το εισαγωγικό αυτό μέρος επιλέχθηκε για τη συγκεκριμένη ταινία.

Οδηγός Ακρόασης
"Τάδε έφη Ζαρατούστρα"

①

②

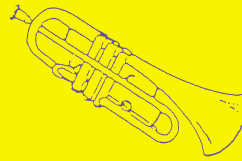

③ ορχήστρα

④

⑤

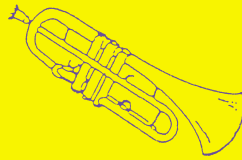

⑥ ορχήστρα

⑦

⑧

⑨ ορχήστρα

⑩

ορχήστρα

⑪

ορχήστρα

⑫

